

Ako správne citovať literatúru podrobne popísal vo svojej monografii Štefan Kimlička (2002). Opiera sa o interpretácie štandardov STN ISO 690 a STN ISO 690-2.

Vzťahy medzi prvkami popisu citácií

1. **V zápise** sa nemusia nevyhnutne písať všetky štylistické podrobnosti tak, ako je v texte originálu (napríklad malé a veľké písmená, interpunkcia a podobne)

2. **Transliterácia** - údaje z citovaného zdroja sa majú transliterovať do latinky spolu s príslušnou normou. Transliterovaný text sa použije namiesto originálneho názvu, alebo sa uvedie pôvodný text a transliterovaný sa uvedie v hranatých zátvorkách:

3. **Skratky** – meno autora, editora, recenzenta a podobne sa môže skrátiť na iniciály len tak, aby skrátenie nespôsobilo nejasnosť v totožnosti osoby.

Názvy štátov a geologické názvy, názvy seriálových publikácií, bibliografické termíny a názvy krajín v patentovej literatúre uvádzajú normy:

ISO 3166

ISO 4

WIPO ST.3 (World, 1981)

4. **Písanie veľkých písmen** – je v súlade s pravidlami jazyka, alebo písma uvádzaných informácií

5. **Interpunkcia** – interpunkcia sa používa podľa platných pravidiel slovenského pravopisu. Jednotlivé prvky v citáciách sa oddeľujú bodkou a medzerou

Príklady

- na oddelenie jednotlivých prvkov sa dáva bodka, a medzera (.)
- každý prvok (skupina údajov) je ukončený bodkou
- ak je za prvkom hranatá zátvorka, bodka sa nedáva
- na oddeľovanie viacerých autorov, ak sú v menách skratky krstných mien sa používajú sa používajú čiarky a medzery (,) , ak sú krstné mená neskrátené použijeme medzery, pomlčky a medzery (-)
- na oddelenie názvu a podnázvu sa použije medzera, dvojbodka, medzera (:)
- preklad názvu sa dáva do hranatých zátvoriek ([ ])
- niekoľko miest vydania, alebo vydateľov sa oddelí bodkočiarkou (;)
- miesto vydania a vydateľ sa oddeľia medzerou, dvojbodkou a medzerou (:)
- rok vydania sa oddelí od vydateľa (alebo od miesta vydania ak vydateľ chýba) čiarkou a medzerou (,)
- čísla strán v rozpätí sa udávajú spojovníkom (-)

6. **Typografická úprava** - na rozlíšenie prvkov popisu môžu slúžiť rôzne typografické prostriedky alebo podčiarknutie. Ak je možné, odporúča sa písať názov informačného zdroja kurzívou. Pri popise monografie je to názov monografie, pri popise článku zo seriálu je to názov seriálu.

KIMLIČKA, Š. Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ aj elektronické zdroje. 2002 Bratislava : Stimul, 2002.

STN ISO 690: 1998, Dokumentácia - Bibliografické odkazy - Obsah, forma a štruktúra.

STN ISO 690-2: 2001, Informácia a dokumentácia – Bibliografické citácie – Časť 2: Elektronické dokumenty alebo ich časti

Príklady

KEANEN, M. What to eat if you have cancer : healing foods that boost your immune system.
In *Journal of food science*. 2006, vol. 45(4) p. 236.

ŠTAMPACH, S. Banány. Citrusové plody. Jižní ovoce.
Praha: Koloseum, 2005. 565 s. ISBN 80-7334-048-8.

KIMLIČKA, Š. Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690. Bratislava : Stimul 2002. 82 s. ISBN 80-88982-57-X.

7. Doplnky a opravy - sa musia uvádzať v hranatej zátvorke alebo okrúhlej zátvorke

Príklady

- CRANE, R[oland] S.
- HVIEZDOSLAV, P[avol] O[rszág]
- SÚTN (Slovenský ústav technickej normalizácie).
- 2007 [uverejnené v roku 2007].
- Trinity College (Cambridge).

8. Špecifikácia prvkov popisu

- primárna zodpovednosť - primárnu (hlavnú) zodpovednosť za vytvorenie textového diela alebo elektronického dokumentu má spravidla autor
- názov - názov sa musí zapísať tak, ako sa nachádza v prameni. Ak je to potrebné, uvádza sa v súlade s pravidlami transliterácie, pravidlami skracovania a používania veľkých písmen
- druh nosiča - druh elektronického nosiča sa uvádza v hranatých zátvorkách za názvom
- sekundárna zodpovednosť - mená a funkcie osôb (editori, ilustrátori, školitelia...) sa môžu zapísať v údají o sekundárnej zodpovednosti, ktorý nasleduje za názvom
- vydanie - s výnimkou prvého vydania treba uvádzať číslo vydania alebo spresnenia obsahujúce informáciu o vydaní tak, ako je to uvedené v dokumente
- označovanie zväzkov seriálových publikácií - pri seriálových publikáciách treba podľa možnosti uviesť čo najúplnejšie označenie zväzku. Musí obsahovať chronologické značenie (rok, mesiac, dátum atď.) a číslovanie zväzku (číslo zväzku, číslo zošitu) uvedené v prameni
- vydavateľské údaje - vydavateľské údaje sa zapisujú v poradí miesta vydania : názov vydavateľa, dátum (rok) vydania. Miesto vydania sa oddeľuje od názvu vydavateľstva medzerou dvojbodkou a medzerou, dátum vydania od názvu vydavateľa čiarkou a medzerou
- časové údaje - časové údaje o vydaní, aktualizácii, revízii alebo citovaní

môžu obsahovať deň, mesiac, rok a presný čas (napr. 15. marca 1982; 08:10:28 SEČ). Roky sa zapisujú arabskými číslicami. Ak sa údaje zapisujú iba v číselnom tvare, musia byť v súlade s ISO 8601 (napr. 1982-03-15; 08:10:28 SEČ)

- rozsah - (nepovinné) : 365 s., alebo 2 mikrofíše, alebo 3 gramofónové platne
- edícia - (nepovinné) : pokiaľ dokument (monografia, seriál alebo elektronický dokument) nesie názov väčšej jednotky (napr. edície), názov tejto väčšej jednotky a príslušné číslovanie sa uvedie v takej podobe, v akej je na dokumente.
- poznámky - (nepovinné) : v poznámke sa uvádzajú doplňujúce informácie o citovanom dokumente. Poznámky sa zapisujú v jazyku popisu.
- dostupnosť a prístupnosť - pri online dokumentoch musí byť uvedená informácia identifikujúca zdroj s uvedením presnej lokácie na sieti. Tieto informácie sa označujú slovami **Dostupné na** alebo ekvivalentnou frázou.
- štandardné číslo - štandardné čísla (ISBN, ISSN a pod.), ktoré sa uvádzajú v citovanom dokumente, sa zapisujú vo forme predpísanej príslušnou normou (ISO 2108, ISO 3297 a pod.), tzn., že číslu predchádza identifikátor (ISBN, ISSN). Pre časti dokumentov a články (v časopisoch, zborníkoch, kapitoly v knihách) údaj nie je povinný.
- časť dokumentu - (kapitoly) : v odkaze na jednotlivú časť monografie alebo seriálovej publikácie, ktorá nie je samostatným príspevkom, sa číslovanie, názov časti a ďalšie špeciálne údaje zaznamenajú za označením, ktoré sa vzťahuje na dielo ako celok. Pritom treba rozlišovať, či ide o dokument vydaný ako jeden celok v jednom alebo viacerých zväzkoch, alebo o dokument patriaci síce do súboru na pokračovanie, ale jeho jednotlivé zväzky sú vydávané samostatne v odlišnom čase.
- údaje o patentových dokumentoch - odkaz na patentový dokument sa môže začínať menom vlastníka, alebo ak toto meno chýba, názvom správcu patentu. Za nim nasleduje názov vynálezu. Osoby alebo korporácie, ktoré majú iné funkcie, sa môžu zaznamenať ako údaje o sekundárnej zodpovednosti.

PRÍKLADY POPISU DOKUMENTOV

Monografia

HORVÁT, Jozef a i. 1999. *Anatómia a biológia človeka*. 1. vyd. Bratislava : Obzor, 1999. 425 s. ISBN 80-07-00031-5.

LOMINADZE, D.G. *Cyclotron waves in plasma*. Translated by A.N. Dellis; edited by S.M. Hamberger. 1 st ed. Oxford : Pergamon Press, 1981. 206 p. International series in natural Philosophy. Translation of: Ciklotronnyje volny v plazme. ISBN 0-08-021680-3.

DAVIS, Gordon B., OLSON Margarethe H. *Management informations systems : conceptual foundations, structure and development*. 2nd ed. New York; St. Louis; London : McGraw-Hill, 1984. 693 p. ISBN 0-07-566241-X

MACEK, Zdeněk. *Moderní metody řízení informačních systémů*. Praha : Luna, 1992. 521 s. ISBN 80-85623-07-02.

LAMOŠ, F., POTOCKÝ R. *Pravdepodobnosť a matematická štatistika*. 2 vyd. Bratislava : Alfa, 1989. 344 s.

IFLA. *International directory of experts specializing in informatics*. 3rd edition. Brusel: IFLA, 1999. 238 p. Intergovernmental Informatics and Educations Programme.

CS ONLINE 2001 : zborník zo 16. medzinárodnej konferencie ... Zost. A. Holobradá, L. Kopecká. Bratislava : SSPST, 2003. 325 s. ISBN 80-956326-4-8.

NOVÁK, P. *Informace, komunikace a sdělovací technika : úvod do informační výchovy*. Praha : Holešovice, 1999. 298 s. ISBN 80-5184-765-4.

KING, L. *Evaluation of library and information services*. Manchester : Asean, 1995, 68 p.

PRISTON, O. et al. *A curriculum for library and information society : educating and training information*. Peking : UNESCO PRINT, 2000.

Výskumná správa

ČABRUNGMAYEROVÁ, Petra a i. 1996. *Problematika výskytu rasizmu, fašizmu a xenofóbie na Slovensku : výskumná správa*. Nitra : UKF, 2000. 178 s.

Diplomová práca

MIKULÁŠIKOVÁ, Mária. 1997. *Didaktické pomôcka pre praktickú výučbu na hodinách výtvarnej výchovy pre 2. stupeň základných škôl : diplomová práca*. Nitra : UKF, 1999. 62 s.

Seriálové publikácie ako celky (časopisy, novina, zborník)

Communications equipment manufacturers. Manufacturing and Primary Industries Division, Statistics USA. Preliminary Edition. 1980- . Washington : Statistics USA, 1981- . Annual Census of manufacturers. Text in English and French. ISSN 0800-0682.

Knižnica : revue pre knihovníctvo, bibliografiu a informatiku, ... Zodp. red. E. Kotrík. Č. 2. Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. ISSN 1443-7205.

Journal of plant physiology : the international education and research. Editor Ruth c. Caplan. No. 2. Boston : Haworth Information Press, 2001. ISSN 4215-1358.

Motory a automobilizmus : zborník vedeckých prác Slovenskej technickej univerzity. Zodp. red. Peter Kocinger. Roč. 11. Bratislava : UNIPRESS, 2006. ISBN 80-88365-02-5

Časť monografie (kapitola, zväzok, dodatok s pod.)

a – dokument, ktorý je vydaný ako jeden celok

CLARC, John. *The Baganda*. 2nd ed. London : Frank Cass, 1980. chap. 2, Government, p. 233-270.

KATUŠČÁK, Dušan a i.. *Informačná výchova : terminologický a výkladový slovník : odbor knižničná a informačná veda*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2000. ISBN 80-08-02818-1. Heslo Manažment záznamov, s. 120-142.

b – dokument vydaný po častiach

Slovenský biografický slovník : od roku 833 do roku 2000. V. zväzok K-L. Martin : Matica slovenská, 2002. ISBN 80-6587-216-7.

Journal of Entomology, 1993-1994, vols. 25-30.

Článok z časopisu

STEINEROVÁ, Jela. Princípy formovania vzdelania v informačnej vede. In *Bulletin Centra vedecko-technických informácií SR.*, 2000, roč. 2, č. 3, s. 8-16.

HAVIAR, Michal - LUKNÁR, Jozef - FOGAŠOVÁ, Margita. 2000. Marketing a manažment v správnom predaji bankových produktov na Slovensku. In *Ekonomický bulletin*, roč. 5, 2003, č. 5, s. 18-21.

PASTIERIK, Ján a i. 1998. Úloha pedagóga v správnom vzdelávaní agresívnych detí. In *Pedagogická revue*, roč. 24, 1999, č. 2, s. 23-37.

KATONOVÁ, K., KOVAČKOVÁ, H. Riziko z pohľadu hodnotenia a zvládania detí. In *Československá psychologie*. ISSN 0009-062X, 2002, roč. 52, č. 5, s. 412-435.

Článok zo zborníka

BOĐOVÁ, Marta a i. 1998. An introduction to algorithmic and cognitive approaches for information retrieval. In *18. Informatické dni : zborník referátů z mezinárodní vědecké konference o současných poznacích informačních a komunikačních technologiích a jejich využití*. Praha : Univerzita Karlova, 1990, s. 17-28.

Norma

STN ISO 690: 1998, *Dokumentácia - Bibliografické odkazy - Obsah, forma a štruktúra*.

Patentové dokumenty

ÚRAD PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Spôsob výroby tesnenia valivých ložísk*. Majiteľ a pôvodca patentu: Konštantín GNOTH, Juraj HRONSKÝ. Int.Cl.F16C33/76. Slovenská republika. Patentový spis, 278421. 06.04.98.

Vyhláška, zákon

Vyhláška č. 131/1997 Zb. Ministerstva školstva Slovenskej republiky zo 7. mája 1997 o doktorandskom štúdiu.

Zákon č.131/2002 Zb. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Elektronické dokumenty

Elektronické monografie – pre online dokumenty je povinný dátum citovania a dostupnosť

CARROLL, Lewis. *Alice's adventures in Wonderland* [online]. Texinfo ed. 2.1. [Dortmund (Germany)] : WindSpiel, Jan. 1995 [cit. 1997-05-11]. Dostupné na internete: <<http://www.germany.eu.net/books/carroll/alice/html>>.

Časti elektronických monografií

CARROLL, Lewis. *Alice's adventures in Wonderland* [online]. Texinfo ed. 2.1. [Dortmund (Germany)] : WindSpiel, Jan. 1995 [cit. 1996-12-11]. Chapter VII. A Mad Tea-Party, p. 221-240. Dostupné na internete: <<http://www.germany.eu.net/books/carroll/alice/html>>.

Článok v elektronickom časopise

KOZDEROVÁ, P. Nové digitálne knižnice sveta ... In *Ikaros* [online]. 8/3 1999 [cit. 2000-06-10]. Dostupné na internete: <http://ikaros.ff.cuni.cz/ikaros/1999/c08/usti/usti_kozderova.htm>. ISSN 1212-4875.

GRANTH, Edmon. 2006. Challenges, Strategies, and Tools for Research Scientists. In *Electronic Journal of Academic and Special Librarianship* [online]. 2002, vol. 3, no. 3 [cit. 2003-01-10]. Dostupné na internete: <http://icaap.org/Granth_d01.htm>. ISSN 1525-321X.

Príspevok v zborníku na CD-ROM

HUMPOLC, Jiří. 2004. The machines for "green works" in vineyards and their economical evaluation. In *9th International Conference : proceedings. Vol. 2. Fruit Growing and viticulture* [CD-ROM]. Košice : Technical University in Kosice , 2001, p. 262-268. ISBN 80-7157-524-0.

Správa z archívu diskusnej skupiny

CARTER, Sophia. 2003. Council conclusions on the information and communication strategy for the EU. In *EBLIDA - list* [online]. Hague : EBLIDA, 2003-01-05; 15:05 [cit. 2003-01-10] 5 screens. Dostupné na internete: <<http://zipe-dev.kaapeli.fi/ebldata/ebldata-list/>>.

Správa z elektronickej pošty

OSTERTÁG, Miloš. 2003. *Biologické a biochemické informačné zdroje a služby v strednej a východnej Európe* [elektronická pošta]. Správa pre: Eliška NOVÁKOVÁ. 2004-02-05 [cit. 2005-02-08]. Osobná komunikácia.

TECHNIKY CITOVANIA

- a) **metóda číselných odkazov,**
- b) **metóda priebežných poznámok,**
- c) **metóda prvého údaja a dátumu.**

Všetky tri metódy sú rovnocenné, v **jednom dokumente treba používať len jednu metódu.**

Odporúča sa využívať aj **skrátенý odkaz pod čiarou.**

Slúži čitateľovi na ľahkú orientáciu v texte a v prameňoch bez toho, aby musel zakaždým hľadať v zozname bibliografických odkazov na konci hlavného textu. Skrátené odkazy pod čiarou sa odporúča používať aj kvôli vyhotovovaniu kópií.

V skrátенom odkaze:

- je možné skrátiť osobné meno a použiť len iniciály,
- vypúšťa sa miesto vydania a vydavateľ,
- rok vydania treba ponechať,
- názov treba skracovať výnimočne, ak je príliš dlhý, napr. dlhší ako jeden riadok – v každom prípade však musí názov umožniť jednoznačnú identifikáciu zdroja.

Skrátенý odkaz je vhodné písať odlišným, menším typom písma.

Skrátенé odkazy je vhodné používať pri všetkých technikách citovania, okrem techniky priebežných poznámok, kde sú všetky odkazy pod čiarou.

Metóda číselných odkazov

Citácie sú spojené s popisom citovaného dokumentu poradovým číslom, ktoré je umiestnené ako horný index alebo v zátvorke. Poradie odkazov zodpovedá prvému výskytu ich citovania. Ak za sebou nasleduje viac citácií toho istého dokumentu, majú rovnaké číslo ako jeho prvá citácia. Odkazy sa v číslovanom zozname bibliografických odkazov usporiadajú podľa ich poradových čísel.

Príklad

Text a citácie

kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebapoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti.” (26, s. 35). Dnes, po dvadsiatich rokoch, je téma človeka v spoločenských procesoch všeobecne znovu oživená a ...

...

predchádzajúcich výskumov. Pri skúmaní človeka v informačných procesoch vychádzame z podnetov filozofickej antropológie (15), evolučnej ontológie (16), ...

Poznámka pod čiarou

-
15. SEILEROVÁ, B. *Človek vo filozofickej antropológii*. 1995.
  16. ŠMAJS, J. *Ohrozená kultura : od evolučnej ontologie k ekologickej politice*. 1997.
  26. ŽATKULIAK, J.G. *Používatelia odborných informácií a infromatické služby*. 1981.

Zoznam bibliografických odkazov:

15. SEILEROVÁ, B. *Človek vo filozofickej antropológii*. Bratislava : IRIS, 1995. 152 s.
16. ŠMAJS, J. *Ohrozená kultura : od evolučnej ontologie k ekologickej politice*. 2. rozš. vyd. Praha : Nakl. Hynek, 1997. 205 s.
26. ŽATKULIAK, J.G. *Používatelia odborných informácií a infromatické služby*. Bratislava : SPN 1981. 342 s.

Metóda priebežných poznámok

Citácie sú spojené s popisom citovaného dokumentu poradovým číslom, ktoré je umiestnené ako horný index alebo v zátvorke.

Tieto čísla odkazujú na poznámky, v ktorých môžu byť odkazy na citácie.

Pre každý výrok alebo skupinu výrokov sa používa jedno číslo poznámky.

Príslušná poznámka môže citovať viac ako jeden dokument.

Ak sa nejaký dokument cituje viackrát, nasledujúce citácie dostávajú odlišné čísla.

V poznámke, ktorá sa odvoláva na dokument citovaný v predchádzajúcej poznámke, sa buď opakuje úplná citácia (odkaz), alebo sa uvedie číslo predchádzajúcej poznámky s číslami citovaných strán a pod. **V zozname bibliografických odkazov sú záznamy usporiadané abecedne podľa prvého údaja (meno autora, resp. názvu, ak je dielo anonymné) – poradové čísla sa do zoznamu nepíšu.**

Prvá citácia

Ak sú citácie prezentované ako poznámky, prvá citácia v dokumente (a podľa možností aj prvá citácia v kapitole) musí obsahovať dostatočné údaje, ktoré zabezpečia presné spojenie medzi citáciou a príslušnou položkou v zozname bibliografických odkazov.

Prvá citácia musí obsahovať minimálne meno (mená) autora alebo autorov a úplný názov (bez podnázvu a ďalších údajov vzťahujúcich sa na názov) tak, ako sa tieto údaje uvádzajú v bibliografickom odkaze. Za nimi sa uvedie podľa potreby číslo alebo čísla citovaných strán.

Mená autorov uvedených v citácii nie je nevyhnutné písať v inverznom slovoslede.

Ak meno (mená) autora (autorov) a názov nestačia na odlíšenie položiek v zozname bibliografických odkazov, pridajú sa do citácie doplňujúce údaje (vydanie, rok publikovania a pod.), aby sa zabezpečilo presné spojenie s odkazom.

Príklad

Text a citácie

kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebaopoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti¹. Dnes, po dvadsiatich

...

výskumov. Pri skúmaní človeka v informačných procesoch vychádzame z podnetov

filozofickej

antropológie², evolučnej ontológie³, ...

Citácie v poznámkach:

1. ŽATKULIAK, J.G. Používatelia odborných informácií a infromatické služby, s. 251.

2. SEILEROVÁ, B. Človek vo filozofickej antropológii.

3. ŠMAJS, J. Ohrozená kultura.

Zoznam bibliografických odkazov:

SEILEROVÁ, B. *Človek vo filozofickej antropológii*. Bratislava : IRIS, 1995. 152 s.

ŠMAJS, J. *Ohrozená kultura : od evoluční ontologie k ekologické politice*.

2. rozš. vyd. Praha : Nakl. Hynek, 1997. 205 s.

ŽATKULIAK, J.G. *Používatelia odborných informácií a infromatické služby*. Bratislava : SPN 1981. 342 s.

Druhá a ďalšie citácie

Druhá a každá ďalšia citácia dokumentu sa môže skrátiť tak, že sa uvedie len priezvisko (priezviská) autora (autorov) a skrátený názov, za ktorým sa napíšu čísla citovaných strán alebo ako skrátená forma uvedená v prvej citácii alebo v zozname skratiek.

Príklad prvej citácie

NATHANIEL, B. S. ed. *Records of the governor and company of the Massachusetts Bay in New England (1628-86)*. Boston : s.n., 1853-54, 5 vols., vol. 1, p. 126 (**d'alej citované ako Mass. Records**).

Príklad druhej a ďalších citácií toho istého záznamu:

Mass. Records, p. 128.

Ak sa citácie číslujú podľa poradia uvádzania v texte, druhá citácia a ďalšie citácie sa môžu zredukovať na meno (mená) autora (autorov) a na číslo príslušného odkazu. Pred číslo odkazu sa potom napíše skratka *Ref.* (reference), alebo *Cit.* (citácia) alebo *Odk.* (odkaz). Za ním sa uvedú čísla citovaných strán.

Príklady

Text a citácie

The notion of an invisible college has been explored in the sciences¹⁰. Its absence among historians is noted by Stieg¹¹. It may be, as Burchard¹² points out ...Stieg¹³ has further noted ...

Citácie v poznámkach

10. CRANE, D. Invisible colleges.
11. STIEG, M.F. The information needs of historians, p. 556.
12. BURCHARD, J.E. How humanists use a library, p. 219.
13. STIEG, ref. 33, p. 556.

Zoznam bibliografických odkazov

BURCHARD, J.E. How humanists use a library. In *Intrex : report of a planning conference on information transfer experiments*, Sept. 3, 1965. Cambridge, Mass. : M.I.T. Press, 1965, p. 219.

...

CRANE, D. *Invisible colleges*. Chicago : Univ. of Chicago Press, 1972.

...

STIEG, M.F. The information needs of historians. In *College and research Libraries*, Nov. 1981, vol. 42, no. 6, p. 549-560.

Metóda prvého údaj a dátumu

V texte sa uvedie v zátvorkách prvý údaj (priezvisko autora, alebo prvé slovo z názvu) a rok vydania citovaného dokumentu. Ak sa prvý údaj už nachádza v rámci textu, v zátvorkách za nim sa uvedie len rok. V prípade potreby sa v zátvorkách uvedú za rokom aj čísla citovaných strán. Ak majú dva alebo niekoľko dokumentov ten istý prvý údaj a rovnaký rok, odlišia sa malými písmenami (a, b, c, a pod.) za rokom vnútri zátvoriek. To isté sa urobí aj v zozname bibliografických odkazov.

Jednotlivé položky v zozname bibliografických odkazov sa uvádzajú v abecednom poradí. Sú usporiadané podľa prvého prvku (údaja), za ktorým nasleduje rok vydania dokumentu. Za nim v prípade potreby nasledujú malé písmená, ktorými sa odlišujú odkazy s rovnakým prvým údajom a rokom vydania.

Príklady

Text a citácie

kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebapoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti” (Žatkuliak, 1981, s.251)

...

podnetov filozofickej antropológie (Seilerová, 1995), evolučnej ontológie (Šmajš, 1997),
... Seilerová (1995, s.125) upozorňuje, že ...

SEILEROVÁ, B. *Človek vo filozofickej antropológii*. 1995.

ŠMAJŠ, J. *Ohrozená kultúra*. 1997.

ŽATKULIAK, J.G. *Používatelia odborných informácií a infromatické služby*. 1981.

Zoznam bibliografických odkazov:

SEILEROVÁ, B. 1995. *Človek vo filozofickej antropológii*. Bratislava : IRIS, 1995. 152 s.

ŠMAJŠ, J. 1997. *Ohrozená kultúra : od evoluční ontologie k ekologické politice*.

2. rozš. vyd. Praha : Nakl. Hynek, 1997. 205 s.

...

ŽATKULIAK, J.G. 1981. *Používatelia odborných informácií a infromatické služby*.
Bratislava : SPN 1981. 342 s.

Pri dokumentoch, ktoré majú viac ako dvoch autorov sa môže citácia skrátit'. Pritom stačí uviesť iba prvé meno a za nim skratku et al. Táto skrátená forma však nesmie spôsobiť nejednoznačnosť spojenia medzi citáciou a položkou v zozname bibliografických odkazov. Ak zoznam bibliografických odkazov obsahuje niekoľko dokumentov toho istého autora publikovaných v tom istom roku, pripojí sa v citácii aj v odkaze písmeno (a, b, c, ..) za rok vydania, aby sa zabezpečilo presné spojenie medzi citáciou a odkazom.

Príklady

SKENDERIJA, S. 1997a. Teorie stárnoú, informace přežívatjí. In *Ikaros* [online]. 8/1 (1997).

Dostupné na internete: <<http://ikaros.ff.cuni.cz/ikaros/1997/c08/sasa.htm>.>

SKENDERIJA, S. 1997b. Mediální aspekt fenoménu dokument. In *Acta bibliotecalia et informatica* 2. Opava : Slezská univerzita, 1997, s. 55-68.

TVORBA ZOZNAMOV BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

Zoznamy bibliografických odkazov vytvárame v súlade s použitou technikou citovania. Každá technika citovania si vyžaduje zodpovedajúcu úpravu zoznamu. Platí zásada, že **v jednom dokumente sa používa len jedna technika citovania a k nej prislúchajúci spôsob tvorby zoznamu bibliografických odkazov**. Nie je možné miešať napríklad metódu číselných odkazov s metódou prvého údaja a dátumu.

Zreteľne treba odlišovať zoznam bibliografických odkazov od bibliografií (bibliografických súpisov, prehľadových bibliografií, súpisov odporúčanej literatúry na ďalšie štúdium a pod.). Pravidlá prípravy bibliografického popisu pre bibliografiu sú iné ako pre bibliografické odkazy. Na spracovanie bibliografických záznamov pre bibliografie platia štandardy pre Medzinárodný štandardný bibliografický popis – ISBD (International Standard Bibliographic Description). Ak sa k textu (článku, knihe a pod.) pripája takáto bibliografia, musí byť zreteľne označená, najlepšie, ak je pripojená ako príloha.

Zoznam bibliografických odkazov pri použití metódy číselných odkazov

Zoznam bibliografických odkazov je umiestnený na konci kapitoly alebo na konci celého textu (knihy, článku a pod.) a je zoradený podľa poradových čísel odkazov tak, ako sú číslované citácie v texte. Poradové čísla odkazov sú umiestnené vľavo a záznamy odkazov sú odsadené.

Príklady

1. LOMINADZE, D.G. *Cyclotron waves in plasma*. Translated by A.N. Dellis; edited by S.M. Hamberger. 1st ed. Oxford : Pergamon Press, 1981. 206 p. International series in natural philosophy. Translation of: Ciklotronnyje volny v plazme. ISBN 0-08-021680-3.
2. DAVIS, Gordon B., OLSON, Margrethe H. *Management information systems : conceptual foundations, structure and development*. 2nd ed. New York; St. Louis; London : McGraw-Hill, 1984. 693 p. ISBN 0-07-566241-X.
3. WELTONOVÁ, Jude. *Impresionizmus : obrazový sprievodca základnými dielami ...* Prel. S. Kaelík. 1. vyd. Bratislava : Perfekt, 1996. 64 s. Umenie zblízka. Prekl. z angl. orig. Eyewitness Art - The Impressionism. ISBN 80-8064-020-5.
4. MOLNÁR, Zdeněk. *Moderní metody řízení informačních systémů*. Praha : Grada, 1992. 347 s. ISBN 80-85623-07-2.
5. LAMOŠ, F., POTOCKÝ, R. *Pravdepodobnosť a matematická štatistika*. 1. vyd. Bratislava : Alfa, 1989. 344 s.
6. UNESCO. *International directory of experts specializing in informatics*. 3rd edition. Paris : UNESCO, 1998. 623 p. Intergovernmental Informatics Programme.

Zoznam bibliografických odkazov pri použití metódy priebežných poznámok

Poradové čísla citácií a poznámok sa uvádzajú len v poznámkach pod čiarou, na konci kapitoly alebo na konci celého textu (knihy, článku a pod.) v zozname poznámok. Poznámky sú zoradené podľa ich poradových čísel.

Ak sa robí osobitný zoznam bibliografických odkazov, je umiestnený na konci kapitoly alebo celého textu (knihy, článku). Bibliografické odkazy sú v ňom zoradené abecedne podľa prvého prvku popisu (autor alebo názov). V tomto prípade sa nečíslujú. Ak sa zoznam nečísluje, je dobré odsadiť druhý a ďalšie riadky záznamu.

Príklady

ANDREJČÍKOVÁ, N. Komunikácia a kooperácia v IS pre knižnice : úvod do komunikačného protokolu Z39.50. In *Bulletin Centra vedecko-technických informácií SR*, 1999, roč. 3, č. 2, s. 54-59.

AXWORTHY, Glenn. *Where in the world is Carmen Sandiego?* [disketa]. Verzia pre IBM/Tandy. San Rafael (Calif.) : Broderbund Software, 1985. 1 disketa; 5 1/4 palca. Spriev. materiál: 1986 World Almanac and Book Facts. Požiadavky na systém: IBM/Tandy kompatibilný; 128 kB RAM; MS DOS 2.0 a vyšší; grafický adaptér. Návrh: Gene Portwood a Lauren Eliott.

BANGEMANN, M. et al. *Europe and the Global Information Society : recommendations to the European Council : CD-84-94-290-EN*. Bruxelles : European Union, 1994. Zdroj: VLASÁK, R. Hospodársky vyspělá část světa buduje informační společnost. In *INFOCUS*, 1995, roč. 1, č. 4, s. 112.

Belle de Jour. In *Magill's Survey of Cinema* [online]. Pasadena (Calif.) : Salem Press, 1985- [cit. 1994-04-04]. Access. no. 0050053. Dostupné v DIALOG Infomation Services, Palo Alto (Calif.).

BRUNTON, P. *Perspektivy*. 1. vyd. Sv. 2. Přel. R. Formánková. Praha : Unitaria, 1992. Kapitola 19, Vláda relativity, s. 19-32.

CARL ZEISS JENA, VEB. *Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtenfeldes*. Erfinder: W. FEIST, C. WAHNERT, E. FEISTAUER. Int. Cl.3 G02 B 27/14. Schweiz Patentschrift, 608 626. 1979-01-15.

CARROLL, Lewis. *Alice's adventures in Wonderland* [online]. Texinfo ed. 2.1. [Dortmund (Germany)] : WindSpiel, Nov. 1994 [cit. 1996-02-10]. Dostupné na internete: <<http://www.germany.eu.net/books/carroll/alice/html>>. Dostupné tiež v PostScript a ASCII verziách na internete: <<ftp://ftp.Germany.EU.net/pub/books/carroll/>>.

CEJPEK, J. *Informace, komunikace a myšlení : úvod do informační vědy*.

Praha : Karolinum, 1998. 179 s. ISBN 80-7184-767-4.

Communications equipment manufacturers. Manufacturing and Primary Industries, Statistics Canada. Preliminary Edition. 1970- . Ottawa : Statistics Canada, 1971- . Annual census of manufacturers. Text in English and French. ISSN 0700-0758.

CRAWFORD, J. *Evaluation of library and information services*. London : Aslib, 1996. 52 p.

Zoznam bibliografických odkazov pri použití metódy prvého údaja a dátumu

Jednotlivé položky v zozname bibliografických odkazov sa uvádzajú v abecednom poradí. Usporiadané sú podľa prvého prvku (údaja), t.j. mena autora, resp. názvu, ak je dielo bez autora. Za prvým údajom nasleduje rok vydania dokumentu. Za ním, v prípade potreby, nasledujú malé písmená, ktorými sa odlišujú odkazy s rovnakým prvým údajom a rokom vydania.

Príklady

- ANDREJČÍKOVÁ, N. 1999. Komunikácia a kooperácia v IS pre knižnice : úvod do komunikačného protokolu Z39.50. In *Bulletin Centra vedecko-technických informácií SR*, 1999, roč. 3, č. 2, s.54-59.
- AXWORTHY, Glenn. 1985. *Where in the world is Carmen Sandiego?* [disketa]. Verzia pre IBM/Tandy. San Rafael (Calif.) : Broderbund Software, 1985. 1 disketa; 5 1/4 palca. Spriev. materiál: 1986 World Almanac and Book Facts. Požiadavky na systém: IBM/Tandy kompatibilný; 128 kB RAM; MS DOS 2.0 a vyšší; grafický adaptér. Návrh: Gene Portwood a Lauren Elliott.
- BANGEMANN, M. et al. 1994. *Europe and the Global Information Society : recommendations to the European Council : CD-84-94-290-EN*. Bruxelles : European Union, 1994. Zdroj: VLASÁK, R. Hospodársky vyspelá časť sveta buduje informačnú spoločnosť. In *INFOCUS*, 1995, roč. 1, č. 4, s. 112.
- Belle de Jour. 1985. In *Magill's Survey of Cinema* [online]. Pasadena (Calif.) : Salem Press, 1985- [cit. 1994-04-04]. Access. no. 0050053. Dostupné v DIALOG Infomation Services, Palo Alto (Calif.).
- BRUNTON, P. 1992. *Perspektivy*. 1. vyd. Sv. 2. Přel. R. Formánková. Praha : Unitaria, 1992. Kapitola 19, Vláda relativity, s. 19-32.
- CARL ZEISS JENA, VEB. 1994. *Anordnung zur lichtelektrischen Erfassung der Mitte eines Lichtenfeldes*. Erfinder: W. FEIST, C. WAHNERT, E. FEISTAUER. Int. Cl.3 G02 B 27/14. Schweiz Patentschrift, 608 626. 1979-01-15.
- CARROLL, Lewis. 1994. *Alice's adventures in Wonderland* [online]. Texinfo ed. 2.1. [Dortmund (Germany)] : WindSpiel, Nov. 1994 [cit. 1996-02-10]. Dostupné na internete: <<http://www.germany.eu.net/books/carroll/alice/html>>. Dostupné tiež v PostScript a ASCII verziách na internete: <<ftp://ftp.Germany.EU.net/pub/books/carroll/>>.
- CEJPEK, J. 1998. *Informace, komunikace a myšlení : úvod do informační vědy*. Praha : Karolinum, 1998. 179 s. ISBN 80-7184-767-4.
- Communications equipment manufacturers*. 1970. Manufacturing and Primary Industries Division, Statistics Canada. Preliminary Edition. 1970- . Ottawa : Statistics Canada, 1971- . Annual census of manufacturers. Text in English and French. ISSN 0700-0758.
- CRAWFORD, J. 1996. *Evaluation of library and information services*. London : Aslib, 1996. 52 p.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

KIMLIČKA, Š. 2002, *Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ aj elektronické zdroje*. Bratislava : Stimul, 2002. ISBN 80-88982-57-X.

STN ISO 690: 1998, *Dokumentácia - Bibliografické odkazy - Obsah, forma a štruktúra*.

STN ISO 690-2: 2001, *Informácia a dokumentácia – Bibliografické citácie – Časť 2: Elektronické dokumenty alebo ich časti*